

Raadsvoorstel Zienswijze Gemeenschappelijke Regeling

Opsteller

Rutgrink, Arthur

Vergadering van

23 mei 2023

Kenmerk

Z/23/058825 / D/23/101730

Portefeuillehouder

Jacques Rozendaal

Portefeuille

Werk & Inkomen

Onderwerp

Zienswijze begroting Ferm Werk 2024 - 2027

Samenvatting

De gemeenschappelijke regeling Ferm Werk heeft conform de Wet Gemeenschappelijke Regeling hun ontwerpbegroting 2024-2027 aangeboden aan de gemeenteraad van de deelnemende gemeenten. De gemeenteraad wordt op deze manier de gelegenheid geboden om hun wensen en bedenkingen, middels een zienswijze, te uiten. De begroting wordt op 7 september 2023, na de zienswijzeprocedure, in het algemeen bestuur van Ferm Werk definitief vastgesteld. Deze begroting heeft in hoofdlijnen dezelfde inhoud en indeling als voorgaande begrotingen. Groot verschil met voorgaande jaren vormen de uitgangspunten, die zijn vastgelegd in de kaderbrief 2024. Ferm Werk geeft met deze begroting gehoor aan de op de kaderbrief uitgebrachte zienswijzen van de deelnemende gemeenten. Ferm Werk zal al vanaf 2023 inzetten op een verbetering van de bedrijfsvoering. Daarnaast zal er vanaf 2024 extra aandacht uitgaan naar 5 beleidsthema's.

De impuls in de bedrijfsvoering moet leiden tot meer inzicht in efficiëntie en effectiviteit. Middels de P&C-cyclus worden de deelnemende gemeenten meegenomen in dit inzicht. Zo wordt in de kwartaalrapportages specifiek aandacht besteed aan de elementen uit de kaderbrief met de focus op effectiviteit en efficiency. Deze werkwijze komt in de plaats van de eerder toegezegde nota efficiency en effectiviteit. Door in te zetten op een continu proces van stapsgewijze verbeteringen en rapportage daarover gaat Ferm Werk de gemeenten meenemen in de verbetering van de bedrijfsvoering.

De begroting is geactualiseerd naar aanleiding van de resultaten uit de jaarrekening en trendmatige ontwikkelingen. De verhoogde taakstelling huisvesting statushouders en de hoge inflatie leiden tot hogere uitkeringslasten en loonkosten WsW/Nieuw Beschut en een toename van de kosten van uitvoering, bijzondere bijstand en de declaratieregeling. Voor de bekostiging van bijstandsuitkeringen ontvangen gemeenten jaarlijks een gebundelde uitkering (BUIG) van het Rijk. Daarnaast ontvangen gemeenten, via de algemene uitkering, in het gemeentefonds middelen voor de uitvoering van de Participatiewet. De verwachting is dat een groot gedeelte van de verhoogde gemeentelijke bijdrage gedekt kan worden uit deze inkomsten. De bedragen zijn echter nog niet bekend:

Gevraagd besluit

1. Kennis te nemen van de aanbestedingsbrief (D/23/101717) en de ontwerpbegroting Ferm Werk 2023-2027 (D/23/101275).
2. De zienswijze met kenmerk D/23/104197 vast te stellen, met de volgende aandachtspunten:

Aanvullend op de voorgenomen koers in de begroting met betrekking tot de bedrijfsvoering:

- SMART hulpvraag en doel vormen het uitgangspunt voor de in te zetten middelen per programma;
- meer inzicht in de uitvoeringskosten per programma;
- specificatie van de uitvoeringskosten in concreet te leveren diensten en bijbehorende kosten;

- meer inzicht in kosten en baten en mogelijke inzet van maatschappelijke partners.

Methodisch werken:

- Duidelijke vermelding van de resultaten van de inzet van methodisch werken in de kwartaalrapportages.

Verhoogde taakstelling en Nieuwe Wet Inburgering:

- Duidelijke vermelding van de resultaten Nieuwe Wet Inburgering in de kwartaalrapportages.

3. De zienswijze middels bijgevoegde brief met kenmerk D/23/104197 aan het dagelijks bestuur van Ferm Werk te sturen.
4. De ontwerpbegroting 2024-2027 van Ferm Werk te verwerken in de gemeentelijke begroting van de gemeente Woerden.

Waarom wordt dit voorstel nu voorgelegd

In de Wet Gemeenschappelijke Regelingen is bepaald dat een gemeenschappelijke regeling vóór 1 augustus de begroting van het daarop volgende jaar moet vaststellen. Dit kan alleen nadat de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten de gelegenheid is geboden om hun wensen en bedenkingen, middels een zienswijze, te uiten. Volgens artikel 23, lid 4 van de Gemeenschappelijke Regeling Ferm Werk, biedt het college de gemeenteraad de gelegenheid hun zienswijze over de begroting in te dienen. Het dagelijks bestuur van Ferm Werk stelt, rekening houdend met de zienswijzen van de deelnemende gemeenten en de reactie daarop, de definitieve begroting 2024-2027 op en biedt deze ter vaststelling aan het algemeen bestuur aan. Het algemeen bestuur van Ferm Werk stelt de definitieve begroting 2024-2027 in de bestuursvergadering van 7 september 2023 vast.

Hoe is dit voorstel tot stand gekomen?

De begroting 2024-2027 is besproken in het ambtelijk overleg en is daarna opgesteld door het dagelijks bestuur van Ferm Werk. De begroting 2024-2027 is gebaseerd op de begroting 2023-2026, de kaderbrief 2024 en de daarop uitgebrachte zienswijzen van de deelnemende gemeenten in de gemeenschappelijke regeling Ferm Werk.

Samenwerking met andere gemeenten

Ferm Werk is een gemeenschappelijke regeling waar vier gemeenten in samenwerken: Bodegraven-Reeuwijk, Montfoort, Oudewater en Woerden. Zowel in het ambtelijk overleg als in het bestuur van Ferm Werk vindt afstemming tussen de vier deelnemende gemeenten plaats.

Kanttelingen en risico's

1. Het op orde hebben van de bedrijfsvoering is voorwaarde voor het slagen van de uitvoering van de 5 beleidsthema's.
2. Extra inzet sociaal team bij het verwezenlijken van de integrale werkwijze ondersteuning doelgroep c/d.
3. Verhoging taakstelling statushouders, waarbij de (extra) inzet van ketenpartners onvermijdelijk is.
4. Krapte op de arbeidsmarkt kan ertoe leiden dat het moeilijk wordt om benodigde extra capaciteit in te huren.
5. De lasten en baten van Ferm Werk zijn afhankelijk van een groot aantal factoren, zoals de conjunctuur, de grootte en de samenstelling van het bestand aan inwoners met een uitkering, de hoogte van de Rijksbijdrage (het BUIG budget), de ontwikkeling van het aantal garantiebanen en nieuw beschut. De inventarisatie van de risico's zijn in de begroting opgenomen in de paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing.

Financiële gevolgen van verwerking lasten regeling in de gemeentelijke begroting

De begroting 2024-2027 van Ferm Werk is geactualiseerd naar aanleiding van de resultaten uit de jaarrekening en andere trendmatige ontwikkelingen. In hoofdlijnen heeft deze begroting dezelfde inhoud en indeling als voorgaande begrotingen, aangevuld met de beleidsaanpassingen vanuit de kaderbrief 2024 (€ 246.000,- zie tabel 3). De totale gemeentelijke bijdrage 2024-2027 voor de gemeente Woerden is opgenomen in tabel 1.

Vanwege de hoge inflatie zijn de kosten sterk gestegen. Met name de uitkeringslasten en de loonkosten van gesubsidieerde arbeid stijgen sterk door onder andere de verhoging van het wettelijke minimuinloon (10,15% + 2% indexering voor 2024). Voor de bijzondere bijstand en de declaratieregeling is de indexering gebaseerd op de

consumentenprijsindex van het CBS (9,7% + 2% indexering voor 2024). Per saldo betekent dit een toename van 2,8 mln. (zie tabel 3).

De ontwikkeling van het cliëntenbestand bepaalt een belangrijk deel van de uitgaven. Voor de prognose van het bijstandsvolume baseert Ferm Werk zich op de CBP-ramingen. De verwachte resultaten van de nieuwe beleidsrichtingen zoals benoemd in de kaderbrief 2024, zijn in de prognose van het bijstandsvolume meegenomen. Voor de inkomensregelingen, bijzondere bijstand en de declaratieregeling, zijn de uitgaven 2022 als uitgangspunt genomen plus de verwachte taakstelling voor de huisvesting van statushouders. Per saldo zorgt dit voor een toename van € 445.000,- (zie tabel 3).

De uitvoeringskosten (personeelskosten en materiele kosten) stijgen met € 977.000,- (zie tabel 3). In de berekening van de salariskosten is rekening gehouden met het principeakkoord (9% + 2,5% indexering voor 2024). De materiele budgetten (zoals huisvesting, ICT, schoonmaak, bedrijfswagens, etc.) zijn met 6,9% geïndexeerd (conform prijsontwikkeling bbp).

Conform de financiële kaders van de gemeente Woerden wordt de gemeentelijke begroting op basis van de begroting van de gemeenschappelijke regeling geraamd. De begroting van Ferm Werk leidt tot een verhoging van de gemeentelijke bijdrage voor de jaren 2024-2027 van respectievelijk € 4.468.000,- (2024), € 4.559.000,- (2025), € 4.592.000,- (2026) en € 4.455.000,- (2027) (zie tabel 2).

Voor de bekostiging van bijstandsuitkeringen ontvangen gemeenten jaarlijks een gebundelde uitkering (BUIG) van het Rijk. Daarnaast ontvangen gemeenten, via de algemene uitkering, in het gemeentefonds middelen voor de uitvoering van de Participatiewet. De verwachting is dat een groot gedeelte van de verhoogde gemeentelijke bijdrage gedekt kan worden uit deze inkomsten. De bedragen zijn echter nog niet bekend:

- De bijstelling van het BUIG-budget vindt pas plaats bij de definitieve vaststelling van het macrobudget in september.
- De middelen voor de Wsw en Nieuw Beschut worden gefinancierd via de integratie-uitkering Participatie (onderdeel van het gemeentefonds). De bijstelling van deze uitkering vindt bij de meicirculaire 2023 plaats.
- De uitvoeringskosten, de 'klassieke' re-integratiemiddelen (ontwikkelen, bemiddelen en plaatsen van mensen vanuit de bijstand op de arbeidsmarkt), nieuwe begeleiding (excl. beschut werk) en de bijzondere bijstand worden gefinancierd via het cluster Participatie in het gemeentefonds. De bijstelling van dit cluster vindt eveneens bij de meicirculaire 2023 plaats.

Tabel 1: Totale gemeentelijke bijdrage 2024-2027

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Programma Inkomensregelingen	13.161.000	13.184.000	13.208.000	13.220.000
Programma Arbeidsparticipatie	1.958.000	1.958.000	1.958.000	1.958.000
Programma SW-bedrijf en Nieuw Beschut	5.294.000	5.123.000	4.905.000	4.756.000
Programma Aanvullende Dienstverlening ^[1]	710.000	710.000	710.000	710.000
Programma Bedrijfsvoering Overhead	3.970.000	3.970.000	3.970.000	3.970.000
Totale gemeentelijke bijdrage Woerden	25.093.000	24.945.000	24.751.000	24.614.000

Tabel 2: Totale toename gemeentelijke bijdrage t.o.v. begroting Woerden 2024-2027

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Toename programma Inkomensregelingen	1.976.000	1.999.000	2.023.000	2.035.000
Toename programma Arbeidsparticipatie	182.000	182.000	182.000	182.000
Toename programma SW-bedrijf en Nieuw Beschut	1.272.000	1.340.000	1.349.000	1.200.000
Toename programma Aanvullende Dienstverlening	113.000	113.000	113.000	113.000
Toename programma Bedrijfsvoering Overhead	925.000	925.000	925.000	925.000
Totale toename gemeentelijke bijdrage Woerden	4.468.000	4.559.000	4.592.000	4.455.000

Tabel 3: Analyse toename gemeentelijke bijdrage 2024-2027

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Indexering uitkeringsprijs en loonkosten Wsw door verhoging WML + prijsindex bijzondere bijstand en declaratieregeling	2.800.000	2.800.000	2.800.000	2.800.000
Toename uitvoeringskosten i.v.m. prijsindexering en indexering cao	977.000	977.000	977.000	977.000

Ontwikkeling cliëntenbestand inclusief taakstelling huisvesting statushouders	445.000	536.000	569.000	432.000
Nieuw beleid Kaderbrief 2024	246.000	246.000	246.000	246.000
Totale extra kosten gemeentelijke bijdrage Woerden	4.468.000	4.559.000	4.592.000	4.455.000

[1] Bezuiniging enveloppe minimabeleid is structureel verwerkt in de uitgaven van de declaratieregeling. Pas na positief besluit over de gemeentelijke kadernota kan de bezuiniging structureel uit de begroting van Ferm Werk geschrapt worden.

Vervolgproces

Uw zienswijze zal aan het bestuur van Ferm Werk worden aangeboden. Het algemeen bestuur van Ferm Werk gebruikt de zienswijzen van alle deelnemende gemeenten in de gemeenschappelijke regeling Ferm Werk voor het vaststellen van de begroting 2024-2027. De begroting wordt op 7 september 2023 in de vergadering van het algemeen bestuur vastgesteld. Na vaststelling van de begroting wordt deze naar Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht verzonden.

Bevoegdheid raad

De bevoegdheid van de raad is vastgelegd in:

- Artikel 23 lid 4 Gemeenschappelijke regeling Ferm Werk.
- Artikel 35 lid 3 Wet Gemeenschappelijke regelingen.

Bijlagen

Raadsbesluit: D/23/105236

Aanbiedingsbrief ontwerpbegroting 2024-2027: D/23/101717

Ontwerpbegroting 2024-2027: D/23/101725

Zienswijze: D/23/104197